

ДО ДНЯ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Наближається професійне свято – День працівників сільського господарства, що увінчує напружений, сповнений клопотами хліборобський рік. Саме він переконливо доводить спроможність і вміння трудівників села гідно виходити зі складних та непередбачуваних ситуацій, наполегливо та сумлінно працювати. Професійне свято аграрії області зустрічають певними здобутками.

Хід збирання врожаю в усіх категоріях господарств станом на 1 жовтня 2009 року

	Валовий збір			Зібрана площа			Урожайність	
	тис.ц	до 1 жовтня 2008р		тис.га	до 1 жовтня 2008р		ц з 1 га	до 1 жовтня 2008р (+, -)
		+, -	у %		+, -	у %		
Зернові і зернобобові культури – всього ¹	10397,3	-4731,2	68,7	483,1	26,8	105,9	21,5	-11,7
у тому числі								
пшениця	7628,4	-3876,0	66,3	302,3	7,3	102,5	25,2	-13,8
ячмінь	1811,2	-452,1	80,0	112,6	19,8	121,3	16,1	-8,3
кукурудза на зерно	281,2	-55,8	83,4	17,5	3,9	129,0	16,0	-8,8
Соняшник на зерно ¹	2375,2	443,2	122,9	210,0	72,5	152,7	11,3	-2,7
Ріпак – усього	36,3	-	-	3,3	-	-	11,0	11,0
Соя	4,1	-	-	0,4	-	-	10,1	10,1
Картопля	4179,1	-1162,2	78,2	39,2	-0,4	98,9	107	-28
Овочі	2484,2	-165,3	93,8	12,8	0,2	101,3	194	-16
Плоди та ягоди	172,3	-33,8	83,6	4,4	-0,2	96,4	39,5	-6,1

¹ У початково–оприбуткованій вазі.

Станом на 1 жовтня п.р. загальне виробництво зернових і зернобобових культур (включаючи кукурудзу) склало 10397,3 тис.ц (у початково–оприбуткованій вазі), що на 31,3% менше проти відповідної дати минулого року, у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами намолочено 9030,4 тис.ц (на 32,7% менше), господарствами населення 1366,9 тис.ц (на 20,5% менше).

Зменшення валового збору зумовлено суттєвим зниженням продуктивності зернових культур (на 35,2%). У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 21,5 ц зерна (на 11,7 ц менше ніж торік), у т.ч. сільськогосподарськими підприємствами – 22,0 ц (на 12,7 ц менше), господарствами населення – 18,6 ц (на 6,1 ц менше).

Обсяги виробництва зерна (без кукурудзи) сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) порівняно з початком жовтня 2008 р. знижено в усіх районах області. Найбільші намолоти зерна одержано товаро-виробниками Троїцького (1073,1 тис.ц), Сватівського (847,2 тис.ц), Старобільського (782,5 тис.ц) та Новопокровського (673,6 тис.ц) районів.

Найбільшої урожайності зернових культур (без кукурудзи) досягли господарства Міловського (по 28,1 ц з 1 га), Свердловського (по 26,9 ц з 1 га), Троїцького (по 24,6 ц з 1 га) та Сватівського (по 24,3 ц з 1 га) районів.

Кукурудзу на зерно зібрано та обмолочено з площі 0,5 тис.га проти 2,1 тис.га торік. Через нижчі темпи збирання площ валовий збір (11,5 тис.ц) на 81,5% менше порівняно з початком жовтня, при цьому і урожайність знизилася на 25,2% (22,6 ц з 1 га проти 30,2 ц з 1 га торік). Високу урожайність кукурудзи на зерно отримали господарства Свердловського (45,5 ц з 1 га), Старобільського (27,7 ц з 1 га) та Новопокровського (26,2 ц з 1 га) районів.

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) отримано 2034,4 тис.ц насіння соняшнику (у початково–оприбуткованій вазі), що на 39,7% більше порівняно з відповідною

датою 2008р.: при зменшенні середньої урожайності на 21,6% (12,0 ц з 1 га) зібрані площі цієї культури на 73,7 тис.га більші, ніж на початок жовтня торік. Збільшення збору урожаю соняшнику порівняно з минулорічним спостерігається у 12 районах і найсуттєвіше у Сватівському - по 14,9 ц з 1 га (на 141,1 тис.ц більше), Троїцькому - по 13,5 ц з 1 га (на 133,4 тис.ц більше), Старобільському - по 13,0 ц з 1 га (на 83,3 тис.ц більше) районах.

Загальне виробництво всіма категоріями господарств овочів відкритого ґрунту за рахунок зниження урожайності (з 210 ц до 194 ц з 1 га) зменшилося проти початку жовтня 2008р. на 6,2% і склало 2484,2 тис.ц; картоплі накопано 4179,1 тис.ц, що на 21,8% менше показника минулого року (з 1 га зібрано по 107 ц проти 135 ц торік). Виробництво овочів та картоплі зосереджено в господарствах населення, частка яких у загальному валовому зборі становить відповідно 98,0% та 99,9%. Урожай плодючої продукції склав 172,3 тис.ц (83,6% від рівня відповідного показника минулого року), при урожайності 39,5 ц з 1 га (на 6,1 ц з 1 га менше ніж торік).

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) проведено підготовку ґрунту під посіви озимих культур, включаючи чисті пари, на площі 283,1 тис.га, що на 22,3% більше показника минулого року; виорано на зяб на площі 159,1 тис.га (на 21,5% більше). Озимі на зерно і зелений корм, включаючи ріпак, під урожай 2010р. посіяно на площі 293,6 тис.га (на 18,4% більше, ніж торік), у т.ч. зернові культури на зерно – на 278,5 тис.га (на 23,2% більше).

Під посіви цих культур внесено 72,3 тис.ц мінеральних добрив (у поживних речовинах) та 46,0 тис.т органічних добрив. У розрахунку на 1 га посівної площі було внесено по 24,6 кг мінеральних і 0,2 т органічних добрив.

Виробництво основних видів тваринницької продукції за січень–вересень 2009 р. характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств		Сільськогосподарські підприємства		Господарства населення		Частка господарств населення у загальному виробництві, у %	
	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2009р. у % до 2008р.	2009р.	2008р.
М'ясо (реалізація худоби та птиці на забій у живій вазі), тис.т	40,1	92,0	25,2	92,6	14,9	90,9	37,2	37,6
Молоко, тис.т	252,4	97,7	49,2	107,4	203,2	95,6	80,5	82,3
Яйця, млн.шт.	531,8	94,6	424,3	93,9	107,5	97,5	20,2	19,6

Зниження виробництва м'яса відбулося за рахунок зменшення загального обсягу реалізації худоби та птиці на забій як у господарств населення (на 1,5 тис.т, або на 9,1%), так і у сільськогосподарських підприємствах (на 2,0 тис.т або на 7,4%).

У січні–вересні 2009р. в аграрних підприємствах (крім малих) обсяг вирощування худоби та птиці перевищив аналогічний показник 9 місяців 2008р. на 1,6% (на 4,5 тис.ц), у тому числі птиці – на 3,6%; проте, вирощування великої рогатої худоби та свиней зменшилося відповідно, на 1,0% та 2,5%.

Середньодобові прирости великої рогатої худоби на вирощуванні, відгодівлі та нагулі зросли на 6,2%, свиней, навпаки, зменшилися на 3,9% та відповідно становили 458 г та 321 г.

В аграрних підприємствах відношення загального обсягу вирощування худоби та птиці до реалізації тварин на забій у січні–вересні 2009р. становило 111,9% (торік – 102,0%).

У сільськогосподарських підприємствах порівняно з січнем–вереснем 2008р. загальні обсяги виробництва м'яса (реалізація худоби та птиці у живій вазі) збільшено в 7 регіонах області і найсуттєвіше у господарствах Міловського (на 15,1%), Перевальського (на 12,1%), Краснодонського (на 7,6%), Сватівського (на 7,3%) районів.

Значне скорочення обсягів виробництва м'яса відбулося в господарствах Антрацитівського (на 77,1%), Попаснянського (на 54,7%), Старобільського (на 54,4%) районів.

За 9 місяців п.р. порівняно з відповідним періодом 2008р. через скорочення поголів'я корів виробництво молока в усіх категоріях господарств зменшилося на 2,3%, у т.ч. у господарствах населення – на 4,4%. В аграрних підприємствах (крім малих) середній надій молока від однієї корови зріс на 361 кг (на 14,9%) і становив 2777 кг. У господарств населення, за розрахунками, середній надій молока на одну корову склав 4155 кг, що на 29 кг (на 0,7%) більше ніж торік.

Виробництво молока в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) зменшено у 8 районах області, з них найсуттєвіше у Краснодонському (на 12,3%), Станично-Луганському (на 10,7%), Попаснянському (на 10,0%) районах.

Підвищення продуктивності корів спостерігалось у сільсько-господарських підприємствах майже всіх районів, з них найбільше у Міловському (на 108,1%), Попаснянському (на 54,1%), Слов'яносербському (на 47,4%).

Найвищі надії молока (у розрахунку на середнє поголів'я корів молочного стада) одержано аграрними підприємствами Білокуракінського (3492 кг) та Свердловського (3317 кг) районів.

Виробництво яєць від птиці всіх видів у всіх категоріях господарств зменшилося на 5,4% за рахунок зниження їхнього виробництва в аграрних підприємствах на 6,1%, у господарствах населення – на 2,5%.

Обсяги виробництва яєць від птиці всіх видів порівняно з січнем–вереснем 2008р. збільшено аграрними підприємствами 3 районів, а саме Кременського (на 138,9%), Попаснянського (на 25,5%) та Свердловського (на 18,5%).

За розрахунками, на 1 жовтня 2009 р. чисельність поголів'я худоби та птиці характеризується такими даними:

	Усі категорії господарств			Сільськогосподарські підприємства			Господарства населення		
	на 1 жовтня 2009р.	1 жовтня 2009р. до 1 жовтня 2008р.		на 1 жовтня 2009р.	1 жовтня 2009р. до 1 жовтня 2008р.		на 1 жовтня 2009р.	1 жовтня 2009р. до 1 жовтня 2008р.	
		+	-		у %	+		-	у %
Велика рогата худоба	141,4	-4,8	96,7	45,4	-3,1	93,6	96,0	-1,7	98,3
у т.ч. корови	66,7	-1,8	97,4	18,1	-0,3	98,4	48,6	-1,5	97,0
Свині			114,			118,			108,
	140,8	17,7	4	80,8	12,8	8	60,0	4,9	9
Вівці та кози						102,			
	75,3	-1,8	97,7	10,5	0,3	9	64,8	-2,1	96,9
									104,
Птиця	6258,1	-175,4	97,3	4143,1	-273,4	93,8	2115,0	98,0	9

Загальне поголів'я великої рогатої худоби (у т.ч. корів), овець і кіз скоротилося як у господарствах населення, так і сільськогосподарських підприємствах.

В аграрних підприємствах (крім малих) в порівнянні з 1 жовтня 2008р. поголів'я великої рогатої худоби скоротилося у 12 районах області, а найсуттєвіше у Кременському (на 33,6%), Краснодонському (на 23,9%), Перевальському (на 20,2%); птиці – у Перевальському (на 15,9%), Свердловському (на 15,4%), Старобільському (на 5,4%). Поголів'я свиней навпаки зросло, а саме: в Марківському (на 88,8%), Новопсковському (на 86,3%), Попаснянському (на 61,6%) районах.

Станом на 1 жовтня господарствами населення утримувалось 67,9% загальної чисельності великої рогатої худоби (у тому числі 72,9% корів), 42,6% свиней, 86,1% овець і кіз та 33,8% птиці всіх видів.

Станом на 1 жовтня 2009р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, було в наявності 832,0 тис.ц корм.од. усіх видів, що на 24,1% менше ніж на 1 жовтня 2008р., у тому числі концентрованих кормів – 309,4 тис.ц корм.од. (на 21,3% менше). У розрахунку на 1 умовну голову великої худоби припадало по 5,8 ц корм.од. усіх видів, у тому числі концентрованих – по 2,2 ц корм.од. (торік відповідно 7,5 та 2,7 ц корм.од). Погіршення стану кормової бази, в першу чергу, пов'язано з нижчим врожаєм зернових культур у поточному році.

Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за 9 місяців 2009 року порівняно з відповідним періодом 2008р. збільшився на 12,1%, у тому числі продукції рослинництва – на 24,1%, продукції тваринництва – зменшився на 2,7%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–вересень 2009р. проти відповідного періоду 2008р. зросли на плоди та ягоди на 51,7% та становили 3035,7 грн за т, худобу та птицю – на 7,2% (11549,7 грн за т), яйця – на 12,5% (363,8 грн за тис.шт).

У січні–вересні 2009р. загальне виробництво продукції сільського господарства проти відповідного періоду 2008р. скоротилося на 9,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 12,0%, у господарствах населення – на 7,8%.

За 9 місяців п.р. виробництво валової продукції рослинництва порівняно з відповідним періодом 2008р. зменшилося на 14,8%, у т.ч в аграрних підприємствах – на 19,0%, в господарствах населення – на 11,4%. Обсяг валової продукції тваринництва за січень–вересень 2009р. порівняно з січнем–вереснем 2008р. зменшився на 0,7%, у т.ч. у сільськогосподарських підприємствах – на 0,1%, у господарствах населення на 1,3%.

Сільське господарство традиційно вважається одним із основних сегментів розвитку вітчизняної економіки, саме тому в усі часи напружена хліборобська праця була і залишається визначальною складовою розвитку держави, запорукою її процвітання. Завдяки наполегливій праці та умілому господарюванню досягнення в сільському господарстві останніх років стають загальноновизнаними.

Головне управління статистики
у Луганській області

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНЕ СТАНОВИЩЕ ЛУГАНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА СІЧЕНЬ–ВЕРЕСЕНЬ 2009 РОКУ

Промисловість

У вересні 2009р. індекс промислової продукції порівняно з попереднім місяцем і вереснем 2008р. становив відповідно 104,1% та 91,4%, за 9 місяців 2009р. – 73,5%, що на 1,9 відсоткового пункту перевищує показник січня–серпня 2009р.

У **добувній промисловості** індекс виробництва продукції у січні–вересні 2009р. становив 86,2%, у тому числі на підприємствах з добування паливно-енергетичних корисних копалин – 86,3%, добування корисних копалин, крім паливно-енергетичних – 51,8%. За січень–вересень 2009р. видобуто 12 млн.т готового вугілля, що на 13,6%, або на 1,9 млн.т менше, ніж за відповідний період попереднього року.

У **переробній промисловості** темп виробництва продукції у вересні 2009р. проти аналогічного місяця 2008р. становив 87,7%, за січень–вересень 2009р. – 68,0%.

У **виробництві харчових продуктів, напоїв** індекс промислової продукції у січні–вересні 2009р. становив 97,9%. Одержано приріст продукції у виробництві олії та жирів (85,5%) і продуктів борошномельно-круп'яної промисловості (11,8%). Водночас індекс промислової продукції на підприємствах кондитерської промисловості склав 51,5%, напоїв – 73,4%, у виробництві молочних продуктів та морозива – 76,0%, рибних продуктів – 77,5%, м'ясній промисловості – 79,0%, виробництві макаронних виробів – 81,9%, готових кормів для тварин – 97,6%. За січень–вересень 2009р. підприємствами області вироблено 77,1 тис.т олії соняшникової нерафінованої, 1,5 тис.т свіжих чи охолоджених яловичини та телятини, 2,6 тис.т свинини свіжої (парної) чи охолодженої, 10,7 тис.т свіжих чи охолоджених м'яса і субпродуктів свійської птиці, 13,3 тис.т ковбасних виробів, 138 т оселедців солоних, 4,5 тис.т молока обробленого рідкого, 1,7 тис.т масла вершкового, 977 т сиру свіжого неферментованого та сиру кисломолочного, 1,4 тис.т сирів жирних, 4,5 тис.т продуктів кисломолочних, 29 тис.т круп, 6,7 тис.т виробів макаронних без начинки, 2,2 млн.дал безалкогольних напоїв.

У **легкій промисловості** індекс виробництва порівняно з січнем–вереснем 2008р. становив 67,1%, у тому числі у текстильному виробництві – 69,4%, виробництві одягу, хутра та виробів з хутра – 69,1%, виробництві шкіри, виробів зі шкіри та інших матеріалів – 43,0%. За січень–вересень 2009р. випущено 54,5 тис.шт. пальт, напівпальт, накидок, плащів, курток теплих типу “парки” чи “аляски” та виробів аналогічних чоловічих та хлопчачих і 117,7 тис.шт. – жіночих та дівчачих, 33,1 тис.шт. брюк та бриджів чоловічих та хлопчачих і 219,3 тис.шт. – жіночих та дівчачих, 47 тис.шт. блузок, тунік, батників, сорочок, 58,2 тис.шт. суконь та сарафанів жіночих та дівчачих, 169,3 тис.шт. трикотажу спіднього, 245,6 тис. пар панчішно-шкарпеткових виробів, 53,8 тис. пар взуття.

В **обробленні деревини та виробництві виробів з деревини** у січні–вересні 2009р. темп виробництва продукції становив 75,3%. Знизилося виробництво тари дерев'яної різної та її частин, вікон, дверей, рам та порогів дерев'яних, піддонів дерев'яних, деревини, уздовж розпиляної чи розколотої, завтовшки більше 6 мм. При цьому зросло виробництво брусків, планок та фризів для паркетного або дерев'яного покриття підлоги, профільованих, незібраних, з деревини листяних порід, рам з деревини для картин, фотографій, дзеркал та предметів аналогічних, споруд збірних дерев'яних.

На підприємствах **целюлозно-паперового виробництва та поліграфічної діяльності** індекс промислової продукції проти січня–вересня 2008р. становив 93,3%. При зменшенні випуску більшості основних видів продукції спостерігалось зростання виготовлення паперу та картону гофрованого, паперу та картону спеціального некрейдованого, паперу сигаретного, не розрізаного за розмірами, етикеток та ярликів з паперу та картону з друкованим текстом або зображенням, друкування книг.

У **виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення** за січень–вересень 2009р. порівняно з відповідним періодом попереднього року випуск продукції зменшився на 6,5%. Зменшено випуск коксу і смол кам'яновугільних, усіх основних продуктів нафтоперероблення.

У **хімічній та нафтохімічній промисловості** темп виробництва продукції за січень–вересень 2009р. становив 54,7%, у тому числі на підприємствах з випуску основної хімічної

продукції – 54,3%, з виробництва лаків і фарб – 87,1%, фармацевтичного виробництва – 94,9%, з виробництва мила та миючих засобів, засобів для чищення та полірування, парфумерних і косметичних засобів – 88,7%, гумових та пластмасових виробів – відповідно 37,6% та 54,6%. За січень–вересень 2009р. вироблено 281,7 тис.т добрив азотних мінеральних чи хімічних, 96,5 тис.т пластмас у первинних формах, 7,3 тис.т фарб та лаків на основі полімерів, 1,1 тис.т трубок, труб, шлангів та фітингів жорстких з полімерів етилену, пропілену, вінілхлориду та інших пластмас, 2,4 тис.т плит, листів, плівки, фольги і стрічок пластмасових неармованих чи некомбінованих з іншими матеріалами, 5 тис.т мішків і пакетів (включно конусоподібних) з полімерів етилену, 45,8 млн.шт. бутлів, пляшок, фляг і аналогічних виробів пластмасових (стаканів для сметани, йогурту тощо).

На підприємствах з **виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції** індекс промислового виробництва у січні–вересні 2009р. становив 49,2%. Порівняно з січнем–вереснем 2008р. суттєво зменшився випуск більшості основних видів продукції для будівництва. Поряд із цим зросло виробництво тканин (вуалей) тонких, сіток, полотен, матів, матраців, панелей та інших виробів зі скловолокна, крім склотканин, посуду столового чи кухонного скляного та виробів скляних для туалетних кімнат, контор і вбрання приміщень, ємностей зі скла для пиття (бокалів), крім виготовлених зі склокераміки, сумішей бітумінозних, основаних на асфальту природному, бітуму нафтовому, смолах мінеральних або пеку смол мінеральних, виробів з іншого каменю.

У **металургійному виробництві та виробництві готових металевих виробів** індекс промислової продукції за січень–вересень 2009р. становив 64,6%, у тому числі на підприємствах з виробництва чавуну, сталі та феросплавів – 69,0%, інших видів первинного оброблення сталі – 63,4%, труб – 61,7%, готових металевих виробів – 31,5%, металевого лиття – 23,0%. За 9 місяців 2009р. в області вироблено 111,4 тис.т феросплавів, 717,5 тис.т сталі без напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, 2,1 млн.т напівфабрикатів, отриманих безперервним литтям, 1,4 млн.т прокату готового чорних металів, 179,8 тис.т труб великого та малого діаметрів, профілів пустотілих з металів чорних.

На підприємствах **машинобудування** у січні–вересні 2009р. порівняно з аналогічним періодом 2008р. темп виробництва продукції становив 46,1%, у тому числі у виробництві побутових приладів – 73,0%, машин та устаткування для металургії – 70,7%, для добувної промисловості й будівництва – 65,8%, апаратури для радіо, телебачення та зв'язку – 59,0%, машин та устаткування для сільського та лісового господарства – 55,4%, для перероблення сільгосппродуктів – 49,1%, контрольно-вимірювальних приладів – 42,7%, залізничного рухомого складу – 23,1%. У січні–вересні 2009р. вироблено 96 насосів відцентрових для перекачки рідин інших та підйомників рідин, 1,6 тис.т вентилів, кранів, клапанів та подібних виробів, 32,7 тис.шт. приладів неелектричних побутових інших, 1,4 тис.шт. електродвигунів та генераторів змінного струму, електродвигунів універсальних, 532,8 тис.шт. апаратури електричної низьковольтної.

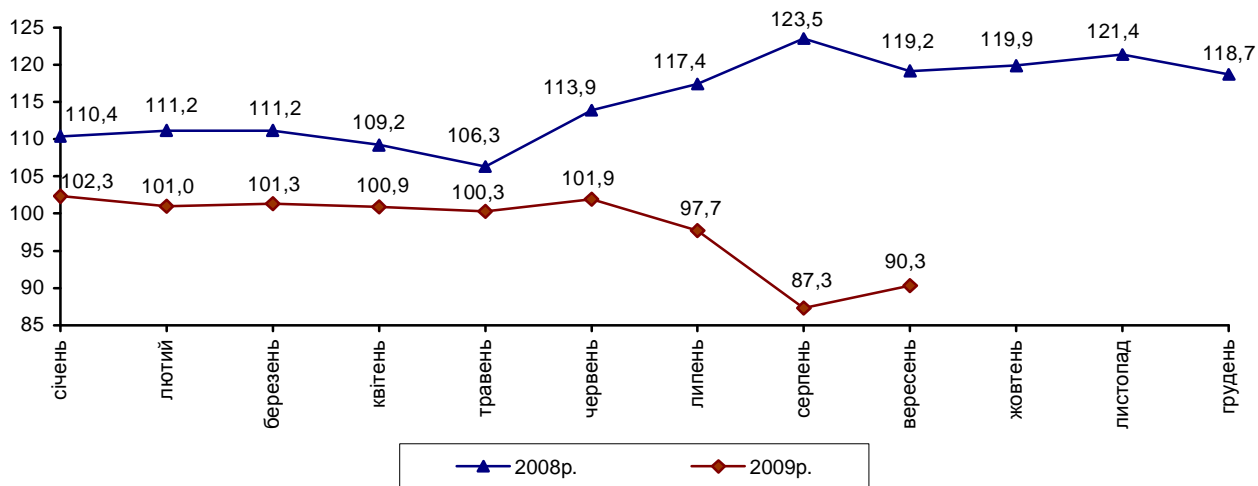
У **виробництві та розподіленні електроенергії** обсяги виробництва продукції становили 76,8% проти січня–вересня 2008р. Тепловими електростанціями та електроцентралями вироблено 4,3 млрд.кВт·год електроенергії.

Сільське господарство

Загальний обсяг виробництва продукції сільського господарства в усіх категоріях господарств за січень–вересень 2009р. порівняно з аналогічним періодом 2008р. скоротився на 9,7%, у тому числі у сільськогосподарських підприємствах – на 12,0%, у господарствах населення – на 7,8%.

Зміни обсягів сільськогосподарського виробництва

(наростаючим підсумком у % до відповідного періоду попереднього року)

Обсяг виробництва продукції рослинництва порівняно з січнем–вереснем 2008р. був меншим на 14,8%, у тому числі в аграрних підприємствах – на 19,0%, у господарствах населення – на 11,4%.

Станом на 1 жовтня 2009р. господарствами усіх категорій зернові та зернобобові культури (без кукурудзи) скошено та обмолочено на площі 465,6 тис.га (на 5,2% більше, ніж на 1 жовтня 2008р.), що складає 96,6% площ, посіяних під урожай поточного року; намолочено 1011,6 тис.т зерна (у початково оприбуткованій вазі), що на 31,6% менше показника минулого року. У середньому з 1 га обмолоченої площі одержано по 21,7 ц зерна (на 11,7 ц менше, ніж торік).

У загальному валовому зборі зернових і зернобобових культур (без кукурудзи) 80,9% припадає на озимі зернові культури, яких вироблено 818,2 тис.т (на 31,6% менше, ніж торік), у тому числі пшениці озимої – 761,7 тис.т (на 33,7% менше).

Порівняно з початком жовтня 2008р. валовий збір ярих зернових культур (193,4 тис.т) скорочено на 31,8%. У загальному виробництві ярих зернових 76,6% склав ячмінь ярий (148,1 тис.т).

Кукурудзу на зерно зібрано на площі 17,5 тис.га (33,3% площ, що підлягають до збирання), валовий збір склав 28,1 тис.т, а середня урожайність – по 16,0 ц з 1 га. Соняшник зібрано з 210,0 тис.га (61,0% площ, які підлягають до збирання) при валовому зборі 237,5 тис.т (11,3 ц з 1 га).

Господарствами усіх категорій накопано 417,9 тис.т картоплі (по 107 ц з 1 га), що на 21,8% менше, ніж на початок жовтня 2008р. Виробництво овочів відкритого ґрунту знизилося проти минулорічного обсягу на 6,2% і становило 248,4 тис.т; плодоягідної продукції вироблено 17,2 тис.т (на 16,4% менше). Господарствами населення одержано 99,9% загального обсягу картоплі, 98,0% овочів відкритого ґрунту, 97,9% плодів та ягід.

Сільськогосподарськими підприємствами (крім малих) проведено підготовку ґрунту під посіви озимих культур, включаючи чисті пари, на площі 283,1 тис.га, що на 22,3% більше показника минулого року; виорано на зяб на площі 159,1 тис.га (на 21,5% більше). Озимі на зерно і зелений корм, включаючи ріпак, під урожай 2010р. посіяно на площі 293,6 тис.га (на 18,4% більше, ніж торік), у тому числі зернові культури на зерно – на 278,5 тис.га (на 23,2% більше).

У січні–вересні 2009р. загальний обсяг виробництва продукції тваринництва порівняно з відповідним періодом 2008р. скоротився на 0,7%, у тому числі в аграрних підприємствах – на 0,1%, у господарствах населення – на 1,3%.

У січні–вересні 2009р. господарствами усіх категорій реалізовано на забій 40,1 тис.т худоби та птиці (у живій вазі), що на 8,0% менше порівняно з аналогічним періодом 2008р., вироблено 252,4 тис.т молока (на 2,3% менше) та 531,8 млн.шт. яєць (на 5,4% менше). В аграрних підприємствах відбулося зростання виробництва молока (на 7,4%), але скоротилася реалізація худоби та птиці на забій (на 7,4%) та виробництво яєць (на 6,1%). У господарствах населення зменшено виробництво м'яса (на 9,1%), молока (на 4,4%), яєць (на 2,5%). Частка господарств

населення у загальному виробництві цих продуктів тваринництва становила відповідно 37,2%, 80,5% та 20,2%.

За розрахунками, на 1 жовтня 2009р. загальне поголів'я великої рогатої худоби становило 141,4 тис. голів (на 3,3% менше, ніж на 1 жовтня 2008р.), у тому числі корів – 66,7 тис. (на 2,6% менше), свиней – 140,8 тис. (на 14,4% більше), овець і кіз – 75,3 тис. (на 2,3% менше), птиці всіх видів – 6258,1 тис. голів (на 2,7% менше).

В аграрних підприємствах порівняно з початком жовтня 2008р. відбулося скорочення чисельності великої рогатої худоби на 6,4% (у тому числі корів – на 1,6%), птиці всіх видів (на 6,2%); зросло поголів'я свиней (на 18,8%), овець і кіз (на 2,9%).

У господарствах населення поголів'я великої рогатої худоби зменшилося на 1,7% (у тому числі корів – на 3,0%), овець і кіз – на 3,1%, а поголів'я свиней та птиці зросло відповідно на 8,9% та 4,9%. У домогосподарствах на початок жовтня 2009р. утримувалось 67,9% загальної чисельності великої рогатої худоби (у тому числі 72,9% корів), 42,6% свиней, 86,1% овець і кіз та 33,8% птиці всіх видів.

Вирощування худоби та птиці у сільськогосподарських підприємствах за січень–вересень 2009р. збільшилося в порівнянні з аналогічним періодом 2008р. на 1,6% і становило 28,0 тис.т за рахунок збільшення вирощування птиці на 3,6%. Вирощування худоби та птиці більше ніж реалізація на 11,9%.

Станом на 1 жовтня 2009р. у сільськогосподарських підприємствах (крім малих), що займалися тваринництвом, налічувалось 83,2 тис.т кормових одиниць кормів усіх видів (на 24,1% менше, ніж торік), у тому числі концентрованих кормів – 30,9 тис.т корм.од. (на 21,3% менше). У розрахунку на одну умовну голову великої худоби припадало по 5,8 ц корм.од. кормів усіх видів, у тому числі концентрованих – по 2,2 ц корм.од. (на 1 жовтня 2008р. – відповідно 7,5 ц та 2,7 ц корм.од.).

Загальний обсяг реалізованої аграрними підприємствами власно виробленої продукції за січень–вересень 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. збільшився на 12,1%, у тому числі продукції рослинництва – на 24,1%, продукції тваринництва – зменшився на 2,7%.

Середні ціни продажу аграрної продукції сільськогосподарськими підприємствами за всіма напрямками реалізації за січень–вересень 2009р. проти відповідного періоду 2008р. зросли на плоди та ягоди на 51,7% та становили 3035,7 грн. за т, худобу та птицю – на 7,2% (11549,7 грн. за т), яйця – на 12,5% (363,8 грн. за тис.шт.).

За січень–вересень 2009р. від усіх категорій господарств на переробні підприємства області надійшло худоби та птиці (у живій вазі) 7,4 тис.т (на 34,2% менше проти відповідного періоду 2008р.) та 48,0 тис.т молока (на 30,5% менше).

Середня жива вага однієї голови великої рогатої худоби та свиней, проданих переробним підприємствам, становила відповідно 432 кг та 108 кг. Середня ціна продажу худоби та птиці (у живій вазі) зросла в порівнянні з січнем–вереснем 2008р. на 8,2% і становила 14084,4 грн. за т, молока – зменшилася на 2,0% (1452,8 грн. за т).

Станом на 1 жовтня 2009р. в сільськогосподарських підприємствах (крім малих) та підприємствах, що здійснюють зберігання, переробку зернових культур, було в наявності 911,0 тис.т зерна (на 11,5% менше проти 1 жовтня 2008р.).

Середня закупівельна ціна зернових культур, яку пропонували зберігаючі та переробні підприємства, за січень–вересень 2009р. становила 889,8 грн. за т (на 12,3% менше, ніж торік).

Будівельна діяльність

У січні–вересні 2009р. підприємствами області виконано будівельних робіт на суму 764,8 млн.грн., що у порівнянних цінах становить 51,5% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Скорочення обсягів будівельних робіт відбулося за всіма основними видами будівельної діяльності. Зокрема, обсяги робіт з будівництва будівель та споруд (частка яких у загальному обсязі становила 89,7%) знизилися на 47,0%, з оренди будівельної техніки з оператором – на 78,1%, з підготовки будівельних ділянок – на 68,8%, з установаження інженерного устаткування будівель та споруд – на 56,7%, із завершення будівництва – на 51,5%.

Зниження обсягів будівельних робіт порівняно з січнем–вереснем 2008р. відбулося в усіх регіонах області, крім м.Первомайська та Краснодонського, Міловського, Троїцького районів.

Більше половини (55,2%) загального обсягу будівництва області виконано підприємствами міст Луганська, Алчевська та Сєвєродонецька. Зокрема, 26,7% обсягів робіт області виконано будівельниками м.Луганська, які скоротили обсяги будівництва на 52,2% (в основному через скорочення обсягів житлового будівництва).

За характером будівництва обсяги робіт розподілилися таким чином: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння становили 66,6% від загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонтів (19,8% та 13,6% відповідно).

Транспорт і зв'язок

За січень–вересень 2009р. підприємствами транспорту перевезено 23,8 млн.т вантажів, що на 17,4% менше, ніж за січень–вересень 2008р. Вантажооборот зменшився на 13,5% і становив 2926,1 млн.ткм.

Залізничним транспортом за січень–вересень 2009р. перевезено 17,5 млн.т вантажів, що на 20,8% менше обсягу перевезень у січні–вересні 2008р. Відправлення зерна і продуктів перемолу зросло в 1,9 раза, коксу – на 32,2%, але зменшилося перевезення лісових вантажів на 48,2%, будівельних матеріалів – на 44,0%, чорних металів – на 29,6%, хімічних і мінеральних добрив – на 26,4%, брухту чорних металів – на 25,3%, кам'яного вугілля – на 22,1%, нафти і нафтопродуктів – на 15,2%. Вантажооборот зменшився на 21,5% і становив 1605,7 млн.ткм.

Підприємствами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) перевезено 6,3 млн.т вантажів, що на 6,2% менше, ніж у січні–вересні 2008р. Вантажооборот зменшився на 1,3% і становив 1320,4 млн.ткм.

Послугами пасажирського транспорту скористалися 284,1 млн. пасажирів, виконано пасажирську роботу в обсязі 3434,2 млн.пас.км, що відповідно на 16,6% та на 15,6% менше порівняно з аналогічним періодом попереднього року.

Залізничним транспортом за січень–вересень 2009р. відправлено 8,7 млн. пасажирів (на 5,4% менше, ніж за січень–вересень 2008р.). Послугами автомобільного транспорту (з урахуванням перевезень фізичними особами-підприємцями) скористалися 202,5 млн. пасажирів (на 17,4% менше), виконано пасажирську роботу в обсязі 2602,0 млн.пас.км (на 16,3% менше). Міським електричним транспортом перевезено 73,0 млн. пасажирів (на 15,8% менше).

За січень–вересень 2009р. підприємствами зв'язку надано послуг на суму 672,4 млн.грн. (на 12,8% менше, ніж за січень–вересень 2008р.), у тому числі населенню – 243,3 млн.грн. (на 24,2% менше).

Найбільша питома вага у загальному обсязі доходів від послуг зв'язку належить мобільному (50,7%), телефонному міському (17,8%), поштовому (11,7%) та міжміському (7,0%) зв'язку.

Фінанси

Фінансовий результат підприємств від звичайної діяльності до оподаткування (крім малих, сільськогосподарських підприємств та установ, що утримуються за рахунок бюджету) за січень–серпень 2009р. становив 2694,4 млн.грн. збитку (загальна сума прибутку – 832,3 млн.грн., збитків – 3526,7 млн.грн.).

Протягом січня–серпня 2009р. збитково працювало 48,9% підприємств, що на 12,9 відсоткового пункту більше, ніж за січень–серпень 2008р. Найбільше таких підприємств на транспорті та зв'язку (69,1% від загальної кількості підприємств відповідного виду діяльності), у промисловості (60,3%), в освіті (57,1%).

Зовнішня торгівля товарами

У січні–серпні 2009р. обсяг експорту зовнішньої торгівлі товарами становив 971,6 млн.дол. США і по відношенню до січня–серпня 2008р. склав 20,1%, імпорту – 1270,4 млн.дол. та відповідно 35,4%. Від'ємне сальдо зовнішньої торгівлі товарами становило 298,8 млн.дол. (у січні–серпні 2008р. – позитивне сальдо 1241,3 млн.дол.).

Зовнішньоторговельні операції товарами область здійснювала з партнерами із 103 країн світу.

До країн СНД експортовано 43,0% усіх товарів, до країн ЄС – 28,2% (у січні–серпні 2008р. – відповідно 32,5% та 26,0%).

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Російської Федерації – 31,8% від загального обсягу експорту, Туреччини – 4,9%, Індії – 3,9%, Кіпру – 3,7%, Білорусі – 3,6%, Угорщини та Китаю – по 3,4%, Італії – 3,2%.

Серед головних торгових партнерів країн ЄС у січні–серпні 2009р. експортні поставки зросли до Латвії та Португалії, а серед інших країн – до Китаю.

У загальному обсязі експорту товарів у січні–серпні 2009р. порівняно з відповідним періодом попереднього року збільшилася частка полімерних матеріалів, пластмас, енергетичних матеріалів, нафти та продуктів її перегонки, виробів з чорних металів, котлів, машин, апаратів і механічних пристроїв, добрив, жирів та олій тваринного або рослинного походження, алюмінію і виробів з алюмінію, одягу текстильного, паперу та картону. Натомість зменшилась частка чорних металів, продуктів неорганічної хімії, залізничних або трамвайних локомотивів, шляхового обладнання.

Із країн СНД імпортовано 89,2% усіх товарів, із країн ЄС – 5,5% (у січні–серпні 2008р. – відповідно 86,8% та 6,5%).

Найбільші імпортні надходження здійснювалися з Російської Федерації – 85,9% від загального обсягу імпорту, Казахстану – 3,1%, Сполучених Штатів Америки – 2,2%.

Імпортні поставки порівняно з січнем–серпнем попереднього року зросли з Іспанії та Казахстану, а зменшилися – зі Сполученого Королівства, Китаю, Польщі, Румунії, Білорусі, Російської Федерації, Туреччини.

У загальному обсязі імпорту товарів збільшилася частка енергетичних матеріалів, нафти та продуктів її перегонки, маси з деревини, продуктів неорганічної хімії, органічних хімічних сполук, інших продуктів хімічної промисловості, бавовни, дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння, дорогоцінних металів та виробів з них, хімічних штапельних волокон. Натомість зменшилася частка чорних металів, руд, шлаків та золи, електричних машин і устаткування, залізничних або трамвайних локомотивів, шляхового обладнання, котлів, машин, апаратів і механічних пристроїв, керамічних виробів.

Основу товарної структури зовнішньої торгівлі області, як і раніше, складають недорогочінні метали та вироби з них, мінеральні продукти, продукція хімічної та пов'язаних з нею галузей промисловості, транспортні засоби та шляхове обладнання, полімерні матеріали, пластмаси та каучук, механічне та електричне обладнання, текстиль та вироби з текстилю, жири та олії тваринного або рослинного походження.

У січні–серпні 2009р. в область надійшло іноземної давальницької сировини на 128,9 млн.дол., або 10,1% від загального обсягу імпорту області. Найбільша частка припадала на мінеральні продукти (85,4% від загального обсягу імпорту давальницької сировини).

Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 122,2 млн.дол., або 12,6% від загального обсягу експорту. Найбільша частка припадала на мінеральні продукти (76,3% від обсягу експорту готової продукції з давальницької сировини).

Серед регіонів області найбільші обсяги зовнішньої торгівлі товарами припадали на міста Алчевськ, Лисичанськ, Луганськ та Сєвєродонецьк.

Роздрібна торгівля, ресторанне господарство

Оборот роздрібною торгівлі (включаючи роздрібний товарооборот підприємств роздрібною торгівлі, розрахункові дані щодо обсягів продажу товарів на ринках і фізичними особами-підприємцями) за січень–вересень 2009р. становив 13032,0 млн.грн. і склав 81,3% від обсягу січня–вересня 2008р. У структурі обороту роздрібною торгівлі на організовані та неформальні ринки припадало 38,4%. В обороті організованих ринків 18,5% становив продаж сільськогосподарських продуктів.

Оборот ресторанного господарства (з урахуванням обороту фізичних осіб-підприємців) за січень–вересень 2009р. становив 510,9 млн.грн. і проти січня–вересня попереднього року склав 81,0%.

Обсяг роздрібного товарообороту підприємств, які здійснюють діяльність з роздрібною торгівлі та ресторанного господарства, за січень–вересень 2009р. становив 5034,6 млн.грн. і в порівнянних цінах склав 74,3% від обсягу січня–вересня 2008р.

Ціни і тарифи

Індекс споживчих цін (індекс інфляції) на споживчому ринку області у січні–вересні 2009р. становив 109,7%, що на 0,6 відсоткового пункта вище за загальнодержавний рівень (109,1%) і на 7,1 відсоткового пункта нижче відповідного показника по Луганській області, що склався у січні–вересні 2008р. (116,8%).

Продукти харчування та безалкогольні напої в цілому подорожчали на 6,5%. Найбільше зріс в ціні цукор (у 1,6 раза). Приріст цін на безалкогольні напої склав 22,5%, консервоване молоко – 18,2%, кондитерські вироби з цукру – 17,8%, рибу та продукти з риби, вершкове масло – 14,6%, рис – 10,8%, олію – 9,9%, хліб – 8,5%, м'ясо та м'ясопродукти – 8,2%, макаронні вироби – 8,1%, фрукти – 1,6%. Водночас на 18,7% подешевшали яйця, на 15,2% – овочі, на 11,8% – молоко.

Ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива підвищилися на 7,3% за рахунок зростання плати за гарячу воду і опалення (на 17,2%), каналізацію (на 15,5%), проживання у гуртожитках (на 12,3%), водопостачання (на 7,6%), утримання та ремонт житла (на 5,4%), тверде паливо (на 5,5%).

У сфері охорони здоров'я ціни зросли на 23,2%, при цьому найбільше подорожчала фармацевтична продукція (на 40,4%). Послуги лікарень зросли в ціні на 11,4%, амбулаторні послуги – на 8,3%.

Зростання цін на транспорт у цілому становило 21,1%, що в першу чергу зумовлене підвищенням вартості бензину (у 1,6 раза).

На 13,2–4,6% подорожчали предмети домашнього вжитку, побутова техніка та поточне утримання житла, відпочинок і культура, освіта, ресторани та готелі, одяг і взуття, зв'язок.

Індекс цін виробників промислової продукції у січні–вересні 2009р. склав 110,0% (у відповідному періоді 2008р. – 147,8%).

Доходи населення

Середньомісячна номінальна заробітна плата штатних працівників (без урахування найманих працівників статистично малих підприємств та у фізичних осіб-підприємців) у січні–серпні 2009р. становила 1817 грн., що у 2,9 раза перевищує рівень мінімальної заробітної плати (630 грн.). Порівняно з відповідним періодом 2008р. розмір середньої заробітної плати збільшився на 5,4%.

До видів економічної діяльності з найвищим рівнем оплати праці відносилася фінансова діяльність, а у промисловості – добування кам'яного вугілля, де заробітна плата працівників перевищила середній показник по економіці області в 1,5 раза та 1,6 раза відповідно.

Найнижчий рівень заробітної плати спостерігався у працівників готелів та ресторанів, торгівлі, лісового господарства, а також підприємств з оброблення деревини та виробництва виробів з деревини, крім меблів, виробництва шкіри і виробів зі шкіри, текстилю та одягу і не перевищував 62% від середнього по економіці області.

Середній розмір оплати праці в усіх регіонах області був вищим за прожитковий мінімум для працездатної особи (669 грн.), разом з тим лише в 10 з них заробітна плата перевищила середню по області: міста Ровеньки – 2752 грн., Свердловськ – 2453 грн., Краснодон – 2224 грн., Алчевськ – 2051 грн., Перевальський район – 2026 грн., м.Антрацит – 2007 грн., Лутугинський район – 2003 грн., міста Красний Луч – 1875 грн., Первомайськ – 1871 грн., Лисичанськ – 1855 грн.

Індекс реальної заробітної плати у січні–серпні 2009р. порівняно з відповідним періодом 2008р. становив 89,1%, а в серпні 2009р. по відношенню до попереднього місяця – 97,3%.

Упродовж січня–серпня 2009р. загальна сума **заборгованості з виплати заробітної плати** збільшилася на 37,2%, або на 34,4 млн.грн., і на 1 вересня досягла 126,9 млн.грн., що становило 12,3% фонду оплати праці, нарахованого за серпень 2009р.

Збільшення загальної суми заборгованості зумовлено головним чином зростанням боргів працівникам **економічно активних підприємств**. Упродовж січня–вересня 2009р. заборгованість перед працівниками цієї категорії підприємств зросла в 1,5 раза (на 30,6 млн.грн.) і на 1 вересня становила 87,1 млн.грн., або 68,7% загальної суми боргу.

Серед видів економічної діяльності найвагоміше збільшення суми невиплаченої заробітної плати зафіксовано на економічно активних підприємствах промисловості (на 29,6 млн.грн.), здебільшого за рахунок підприємств з виробництва транспортних засобів та устаткування (на 6,1 млн.грн.), добування кам'яного вугілля (на 6,0 млн.грн.), хімічного виробництва (на 5,9 млн.грн.), виробництва машин та устаткування (на 3,5 млн.грн.), виробництва іншої неметалевої мінеральної продукції (на 2,9 млн.грн.).

Серед регіонів області найбільше зростання суми боргу перед працівниками економічно активних підприємств спостерігалось у містах Луганську (на 7,7 млн.грн.), Антрациті (на 7,3 млн.грн.), Рубіжне (на 6,3 млн.грн.), Лисичанську (на 4,7 млн.грн.) та Северодонецьку (на 1,9 млн.грн.).

Кількість працівників економічно активних підприємств, яким вчасно не виплачено заробітну плату, на 1 вересня 2009р. становила 37,5 тис. осіб, що складає 7,1% від загальної кількості штатних працівників. Кожному із зазначених працівників не виплачено в середньому 2098 грн., що на 11,6% більше середнього розміру заробітної плати за серпень.

У січні–серпні 2009р. **за субсидіями для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг і електроенергії звернулося** 25,2 тис. сімей, що на 5,1% менше, ніж у січні–серпні 2008р. Призначено субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг і електроенергії 30,5 тис. сімей, з них у міській місцевості – 29,1 тис., у сільській – 1,4 тис. сімей.

Загальна сума призначених субсидій у січні–серпні 2009р. становила 3107,6 тис.грн., з неї у міській місцевості – 3011,3 тис.грн., у сільській – 96,3 тис.грн. Середній розмір призначеної субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг і електроенергії на одну сім'ю у серпні 2009р. збільшився у порівнянні з відповідним місяцем минулого року в 1,7 раза і становив 73,6 грн.

Крім того, 4,4 тис. сімей (82,5% із числа тих, які звернулися) було призначено субсидії готівкою для відшкодування витрат на придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива на загальну суму 1670,9 тис.грн., з неї у міській місцевості – 1305,4 тис.грн., у сільській – 365,5 тис.грн. Середній розмір призначеної у серпні 2009р. субсидії цього виду на одну сім'ю становив 351,4 грн. (у серпні 2008р. – 483,9 грн.).

У січні–серпні 2009р. **населенням області сплачено за житлово-комунальні послуги**, включаючи погашення боргів попередніх періодів, 872,7 млн.грн. (95,0% нарахованих за цей період сум).

Заборгованість населення з оплати житлово-комунальних послуг у серпні 2009р. порівняно з липнем зменшилася на 1,1% і на початок вересня поточного року становила 779,3 млн.грн., середній термін заборгованості населення за житлово-комунальні послуги склав 6,8 місяця.

У серпні 2009р. боржниками за 3 місяці та більше були: за газопостачання – 50,4% власників особових рахунків, централізоване опалення та гаряче водопостачання – 49,1%, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій – 36,8%, централізоване водопостачання та водовідведення – 35,4%, вивезення побутових відходів – 25,2%.

Ринок праці

Середньомісячна чисельність економічно активного населення віком 15–70 років (за результатами вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності в середньому за I півріччя 2009р.) становила 1112,1 тис. осіб, з яких 1025,4 тис. осіб були зайняті економічною діяльністю, а решта (86,7 тис. осіб) – безробітні, тобто особи, які не мали роботи, але активно її шукали як самостійно, так і за допомогою державної служби зайнятості. Рівень зайнятості населення у віці 15–70 років становив 56,7%, а в працездатному віці – 64,5%. Рівень безробіття (за методологією МОП) серед економічно активного населення віком 15–70 років становив 7,8%, а працездатного віку – 8,5% та був вищим порівняно з відповідним періодом 2008р. (6,9% та 7,4% відповідно).

За даними державної служби зайнятості кількість незайнятих громадян, які перебували на обліку цієї установи, на 1 жовтня 2009р. становила 21,6 тис. осіб, що на 3,3% менше, ніж на 1

вересня 2009р. Із зазначеної кількості громадян майже дві третини (62,0%) становили жінки, понад третину – молодь у віці до 35 років.

Офіційного статусу безробітних на зазначену дату набули 95,9% незайнятих громадян, із них 77,0% отримували допомогу по безробіттю. Серед безробітних кожен другий раніше займав місце робітника, кожен третій – посаду службовця, а кожен сьомий – місце, що не потребувало професійної підготовки.

Кількість зареєстрованих безробітних порівняно з 1 вересня 2009р. зменшилася на 3,7% і на 1 жовтня 2009р. становила 20,7 тис. осіб. Скорочення обсягів зареєстрованого безробіття у вересні 2009р. спостерігалось в усіх регіонах області, крім міст Лисичанська, Брянка, Алчевська.

Рівень зареєстрованого безробіття в цілому по області за вересень 2009р. знизився на 0,1 відсоткового пункту і на 1 жовтня становив 1,4% населення працездатного віку. Зазначений показник у сільській місцевості становив 1,9% сільського населення працездатного віку, а в міській – 1,4% міського населення працездатного віку. Найвищий рівень зареєстрованого безробіття спостерігався у Троїцькому (4,0%), Марківському (3,9%) та Білокуракинському (3,6%) районах, а найнижчий – у м.Краснодоні (0,6%), м.Луганську, Лутугинському та Перевальському районах (по 0,7%).

Кількість вільних робочих місць (вакантних посад), за повідомленнями підприємств, установ та організацій, у вересні 2009р. збільшилася на 7,2% і на кінець місяця становила 2,4 тис. Із зазначеної кількості вільних робочих місць (вакансій) більше половини призначалася для робітників, чверть – для службовців і кожне шосте вільне робоче місце – для осіб, які не мають професії.

Навантаження незайнятого населення, яке у вересні 2009р. перебувало на обліку державної служби зайнятості, порівняно з серпнем 2009р. зменшилося на 1 особу і становило 9 осіб на 1 вільне робоче місце (у вересні 2008р. – 4 особи). За регіонами області зазначений показник коливався від 3 осіб у м.Луганську до 130 осіб у Троїцькому районі.

За сприяння державної служби зайнятості у вересні 2009р. працевлаштовано 2,6 тис. осіб, що на 19,3% більше, ніж у серпні 2009р. Серед працевлаштованих незайнятих осіб жінки становили 43,7%, молодь у віці до 35 років – 57,0%.

Рівень працевлаштування незайнятих громадян у вересні 2009р. порівняно з серпнем 2009р. збільшився на 1,7 відсоткового пункту і становив 9,6%. Зростання спостерігалось майже по всіх містах та районах області. Зазначений показник знаходився в межах від 4,3% у Троїцькому районі до 21,6% у Лутугинському районі.

Із Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття у вересні 2009р. на допомогу по безробіттю було витрачено 13,2 млн.грн. Середньооблікова кількість безробітних, які її отримували впродовж зазначеного місяця, становила 19,4 тис. осіб, або 93,6% від загальної кількості тих, що мали статус безробітного на 1 жовтня 2009р. Середній розмір допомоги у вересні 2009р. становив 684,16 грн., що на 8,6% більше законодавчо встановленого мінімального рівня заробітної плати (630 грн.).

Демографічна ситуація

На 1 вересня 2009р. на Луганщині, за оцінкою, проживало 2319,2 тис. осіб. Упродовж січня–серпня 2009р. чисельність наявного населення області зменшилася на 12540 осіб, або на 8,1 особи у розрахунку на 1000 населення.

У загальному зменшенні населення природне скорочення становило 12173 особи, а міграційне – 367 осіб.

Природне скорочення населення у січні–серпні 2009р. зафіксовано в усіх регіонах області. Порівняно з січнем–серпнем 2008р. його обсяг зменшився на 2155 осіб (на 15,0%). Найвищий рівень цього показника спостерігався в Антрацитівському районі (16,4 особи на 1000 жителів), а найнижчий – у Луганській міськраді (4,2‰).

У січні–серпні 2009р. порівняно з січнем–серпнем 2008р. у розрахунку на 1000 жителів народжуваність збільшилася з 9,1 до 9,4 немовлят, а рівень смертності зменшився з 18,3 до 17,3 особи.

У січні–серпні 2009р. спостерігається зменшення кількості укладених шлюбів (на 3,0%) та кількості розлучень (на 22,0%).

Міграційне скорочення населення зменшилося з 992 осіб у січні–серпні 2008р. до 367 осіб у січні–серпні 2009р. Порівняно з січнем–серпнем 2008р. зменшилось як число вибулих за межі області (з 6643 до 5384 осіб), так і кількість прибулих в область (з 5651 до 5017 осіб).

Міграційне скорочення населення упродовж січня–серпня 2009р. зафіксовано у 6 регіонах області, його вплив на формування загального сальдо міграції був визначальним. Найбільшим рівень міграційного скорочення був у Луганській міськраді (9,1‰). Поряд із цим у 25 регіонах області спостерігався міграційний приріст населення і найбільш інтенсивним він був у Новопсковському районі (10,1‰). У Лисичанській міськраді кількість прибулих дорівнювала кількості вибулих.

Сальдо міграції в області продовжує формуватися в основному внаслідок міграційного обміну з іншими областями України та країнами СНД.

Серед прибулих колишні мешканці інших регіонів України становили 82,4%, іммігранти з країн СНД – 16,0%, решта (1,6%) – іммігранти з інших країн. Серед вибулих більшість (77,5%) прямувала в інші регіони України, до країн СНД виїхало 19,8%, тоді як в інші країни – 2,7%.

У межах області потоком міграції у січні–серпні 2009р. було охоплено 12981 особа, що на 2320 осіб менше, ніж за січень–серпень 2008р.

Криміногенна ситуація

За повідомленням органів внутрішніх справ і податкової міліції, протягом січня–вересня 2009р. зареєстровано 22,9 тис. злочинів, (на 10,2% більше, ніж у відповідному періоді 2008р.), з числа яких 0,4 тис. злочинів виявлено податковою міліцією.

Із загального числа зафіксованих органами внутрішніх справ кримінальних проявів 36,6% (на 1,2 відсоткового пункту більше, ніж у січні–вересні 2008р.) – тяжкі та особливо тяжкі.

У загальній кількості злочинів 44,4% становили злочини проти власності, 17,7% – злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення, 6,9% – злочини у сфері службової діяльності, 5,4% – злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина, 5,0% – злочини проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян, 4,6% – злочини проти громадської безпеки, 4,6% – злочини проти громадського порядку та моральності, 4,4% – злочини проти життя та здоров'я особи, 2,3% – злочини у сфері господарської діяльності, 1,9% – злочини проти безпеки руху та експлуатації транспорту.

Протягом січня–вересня 2009р. скоєно 119 умисних вбивств і замахів на вбивство, 27 зґвалтувань і замахів на зґвалтування.

Кількість крадіжок (6,1 тис.) порівняно з січнем–вереснем 2008р. збільшилася на 41,8%, грабежів (1,4 тис.) та розбоїв (0,2 тис.) – відповідно на 23,5% та 19,9%.

Органами внутрішніх справ за січень–вересень 2009р. виявлено 27 організованих груп і злочинних організацій, що скоїли 124 злочини, з яких 91,9% становили тяжкі та особливо тяжкі.

Кількість потерпілих від злочинів у січні–вересні 2009р. становила 11,8 тис. осіб (на 21,0% більше, ніж у аналогічному періоді 2008р.), з числа потерпілих 5,1 тис. – жінки, 1,3 тис. – пенсіонери, 0,5 тис. – неповнолітні. Від злочинів загинуло 306 осіб.

Органами внутрішніх справ у січні–вересні 2009р. виявлено 11,8 тис. осіб, що вчинили злочини, з яких 95,7% притягнуто до кримінальної відповідальності. З числа виявлених осіб 12,8% – жінки, 5,4% – неповнолітні, кожний третій раніше вже ставав на злочинний шлях. Майже три чверті (76,5%) осіб, які підозрювались у скоєнні злочинів, на момент вчинення злочину не працювали і не навчались.

БУДІВЕЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

У січні–вересні 2009р. підприємствами країни виконано будівельних робіт на суму 25286,6 млн.грн., що у порівнянних цінах становить 47,6% до обсягів будівництва відповідного періоду попереднього року.

Скорочення обсягів будівельних робіт відбулося в усіх регіонах та за всіма основними видами будівельної діяльності. Зокрема, обсяги робіт з будівництва будівель і споруд (частка яких у загальному обсязі становила 84,5%) знизилась на 52,8%, з підготовки будівельних ділянок – на 43,9%, з установа інженерного устаткування будівель та споруд – на 49,5%.

Серед підприємств, що займаються будівництвом будівель і споруд, значно скоротили обсяги робіт підприємства, що здійснюють будівництво будівель (на 58,6%), мостів, шляхових естакад, тунелів і метрополітену (на 52,0%), а також монтаж та встановлення збірних конструкцій (на 53,8%). Водночас обсяги робіт підприємств, що займаються будівництвом підприємств енергетики, добувної та переробної промисловості, проти відповідного періоду 2008р. зросли на 7,4%.

Більше третини загального обсягу будівництва виконано підприємствами 5 регіонів (Донецької, Харківської, Львівської, Дніпропетровської та Одеської областей), ще 24,5% – будівельниками м.Києва.

За характером будівництва обсяги робіт розподілились так: роботи з нового будівництва, реконструкції та технічного переозброєння становили 80,2% від загального обсягу, решта – з капітального і поточного ремонтів (13,8% та 6,0% відповідно).

Головне управління статистики
у Луганській області

ЗОВНІШНЯ ТОРГІВЛЯ ТОВАРАМИ

Оборот зовнішньої торгівлі товарами за січень–серпень 2009р. становив 22042,0 млн.дол.США і по відношенню до січня–серпня 2008р. склав 26,6%. Експорт товарів здійснювали 344 підприємства та фізичні особи області, імпорт – 423.

Зовнішньоторговельні операції товарами область здійснювала з партнерами із 103 країн світу.

Обсяг експорту становив 971,6 млн.дол.США (20,1% по відношенню до січня–серпня 2008р.). До країн СНД було експортовано 43,0% усіх товарів, до країн ЄС – 28,2% (у січні–серпні 2008р. – відповідно 32,5% і 26,0%).

Найбільші обсяги експортних поставок здійснювалися до Російської Федерації – 31,8% від загального обсягу експорту, Туреччини – 4,9%, Індії – 3,9%, Кіпру – 3,7%, Білорусі – 3,6%, Угорщини та Китаю – по 3,4%, Італії – 3,2%.

Основне місце у товарній структурі експорту області посідають чорні метали; енергетичні матеріали; нафта та продукти її перегонки; залізничні або трамвайні локомотиви, шляхове обладнання; добрива; полімерні матеріали, пластмаси.

Обсяг імпорту у звітному періоді становив 1270,4 млн.дол. (35,4% по відношенню до січня–серпня 2008р.) З країн СНД імпортовано 89,2% усіх товарів, з країн ЄС – 5,5% (у січні–серпні 2008р. – 86,8% і 6,5%).

Найбільші імпортні надходження здійснювалися з Російської Федерації – 85,9% від загального обсягу імпорту, Казахстану – 3,1%, Сполучених Штатів Америки – 2,2%.

Основу товарної структури імпорту області складають енергетичні матеріали; нафта та продукти її перегонки – 85,3% загального обсягу імпорту.

За обсягами експорту Луганська область посідає четверте місце серед регіонів України (4,1% до загального обсягу), за обсягами імпорту – одинадцяте (1,3% до загального обсягу).

Коефіцієнт покриття експортом імпорту становить 2,7, що є одним з найбільших серед регіонів України.

У січні–серпні 2009р. в область надійшло іноземної давальницької сировини на 128,9 млн.дол., або 10,1% від загального обсягу імпорту області. Найбільша частка припадала на мінеральні продукти (85,4% від загального обсягу імпорту давальницької сировини).

Обсяг експорту готової продукції, виготовленої з імпортованої давальницької сировини, становив 122,2 млн.дол., або 12,6% від загального обсягу експорту. Найбільша частка припадала на мінеральні продукти (76,3% від обсягу експорту готової продукції з давальницької сировини).

Серед регіонів області найбільші обсяги зовнішньої торгівлі товарами припадали на міста Алчевськ, Лисичанськ, Луганськ, Северодонецьк.

Головне управління статистики
у Луганській області

ІНДЕКСИ ПРОМИСЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ ЗА РЕГІОНАМИ УКРАЇНИ

№№ з/п	Найменування областей	Січень–вересень 2009р. до січня–вересня 2008р.
	Україна	71,6
1.	Херсонська	89,2
2.	Миколаївська	82,8
3.	Сумська	81,7
4.	Чернігівська	81,3
5.	Вінницька	80,3
6.	Тернопільська	78,7
7.	Київська	78,5
8.	Полтавська	77,7
9.	Автономна Республіка Крим	76,8
10.	Львівська	76,6
11.	Одеська	76,6
12.	Івано–Франківська	76,0
13.	Чернівецька	75,0
14.	Житомирська	74,6
15.	Харківська	74,4
16.	Луганська	73,5
17.	Кіровоградська	73,1
18.	Хмельницька	71,9
19.	м. Севастополь	70,8
20.	Донецька	70,4
21.	Дніпропетровська	68,1
22.	Черкаська	67,6
23.	Рівненська	67,2
24.	м. Київ	66,6
25.	Запорізька	63,5
26.	Волинська	47,9
27.	Закарпатська	44,5

Головне управління статистики
у Луганській області

ОБСЯГ ПРОДУКЦІЇ, РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ ОБЛАСТІ ЗА СІЧЕНЬ–ВЕРЕСЕНЬ 2009 РОКУ

За січень-вересень 2009р. промисловими підприємствами області **реалізовано промислової продукції** (робіт, послуг) на 39686,7 млн.грн. У структурі реалізації 71,8% складає продукція переробної промисловості, з якої найбільша частка припадає на продукцію підприємств з виробництва коксу та продуктів нафтоперероблення (30,7%), металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів (23,1%), хімічної і нафтохімічної промисловості (6,4%).

Частка підприємств добувної промисловості і з виробництва та розподілення електроенергії, газу та води в загальному обсязі реалізованої продукції склала по 14,1%.

Обсяг реалізованої продукції за основними видами промислової діяльності¹ за січень-вересень 2009 року

	Обсяг реалізованої промислової продукції (робіт, послуг) у відпускних цінах підприємств (без ПДВ та акцизу) за січень–вересень 2009 року		<u>Довідково:</u> структура обсягу реалізованої промислової продукції, без врахування вартості електроенергії, газу та води, придбаних для перепродажу, %
	тис.грн.	у % до всієї реалізованої продукції	
Промисловість	39686742,5	100,0	100,0
Добувна і переробна промисловість	34088701,9	85,9	92,0
Добувна промисловість	5602307,7	14,1	15,1
Переробна промисловість	28486394,2	71,8	76,9
з неї			
Виробництво харчових продуктів, напоїв	1681767,0	4,2	4,5
Легка промисловість	61092,8	0,2	0,2
Оброблення деревини та виробництво виробів з деревини, крім меблів	16176,5	0,0	0,0
Целюлозно-паперове виробництво та поліграфічна діяльність	581397,9	1,5	1,6
Виробництво коксу, продуктів нафтоперероблення	12174018,9	30,7	32,9
Хімічна та нафтохімічна промисловість	2549836,6	6,4	6,9
Виробництво іншої неметалевої мінеральної продукції	427848,3	1,1	1,1
Металургійне виробництво та виробництво готових металевих виробів	9178013,2	23,1	24,8
Машинобудування	1688177,7	4,3	4,6

Виробництво та розподілення
електроенергії, газу та води

5598040,6

14,1

8,0

---

¹ Дані розроблено на підставі короткострокової звітності, якою охоплені великі, середні та вагомні за обсягами реалізованої промислової продукції малі підприємства. Інформація сформована за функціональним принципом (по однорідних продуктах), без урахування продукції, реалізованої підприємствами-замовниками.

Головне управління статистики
у Луганській області

ЗАРОБІТНА ПЛАТА У ВЕРЕСНІ 2009 РОКУ

За даними оперативної звітності середньомісячна номінальна заробітна плата в розрахунку на одного штатного працівника Луганської області за вересень 2009р. збільшилась на 2,0% і дорівнює 1918 грн. За розміром заробітної плати Луганська область займає 5 місце серед регіонів України (заробітна плата в цілому по Україні – 1964 грн.).

	Нараховано в середньому на штатного працівника					
	вересень , грн.	у % до				
		серпня	вересня 2008р.	середнього рівня по економіці	прожиткового мінімуму на одну працездатну особу (669 грн.)	довідково: серпень, грн.
Україна	1964	102,3	102,5	100,0	293,5	1919
м.Київ	3250	104,0	102,2	165,5	485,8	3126
Донецька	2193	102,7	98,9	111,7	327,9	2136
Київська	2039	101,5	104,5	103,8	304,7	2009
Дніпропетровська	2027	101,2	102,2	103,2	302,9	2003
Луганська	1918	102,0	99,8	97,7	286,7	1880
м.Севастополь	1908	102,1	106,3	97,1	285,2	1869
Запорізька	1884	101,8	98,0	95,9	281,6	1851
Харківська	1882	104,0	104,5	95,8	281,3	1810
Миколаївська	1854	103,4	110,6	94,4	277,2	1793
Автономна						
Республіка Крим	1821	103,1	106,6	92,7	272,1	1766
Одеська	1816	102,8	107,4	92,5	271,4	1766
Полтавська	1787	101,9	99,5	91,0	267,2	1754
Львівська	1741	103,1	103,9	88,6	260,2	1688
Закарпатська	1677	106,2	108,1	85,4	250,7	1579
Івано-Франківська	1667	98,7	101,5	84,9	249,2	1689
Рівненська	1634	100,0	103,0	83,2	244,2	1633
Сумська	1630	97,2	104,9	83,0	243,7	1678
Кіровоградська	1582	100,6	104,2	80,6	236,5	1573
Вінницька	1572	102,2	105,3	80,0	234,9	1538
Чернівецька	1569	101,0	105,3	79,9	234,6	1554
Черкаська	1565	102,1	101,0	79,7	234,0	1533
Житомирська	1554	102,9	102,5	79,1	232,3	1510
Хмельницька	1541	98,8	104,0	78,5	230,4	1560
Херсонська	1531	103,7	106,7	78,0	228,9	1477
Чернігівська	1499	98,4	104,3	76,3	224,1	1523
Волинська	1487	101,5	102,6	75,7	222,2	1464
Тернопільська	1435	99,4	104,6	73,1	214,5	1443

Головне управління статистики
у Луганській області

ЗАБОРГОВАНІСТЬ ІЗ ВИПЛАТИ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА 1 ЖОВТНЯ 2009 РОКУ

За даними оперативної звітності загальна сума заборгованості із виплати заробітної плати по Луганській області на 1 жовтня 2009р. становила 170,5 млн. грн., що на 34,3% більше, ніж на 1 вересня 2009р. В структурі боргу в цілому по Україні заборгованість працівникам Луганської області склала 10,2%, що менше аналогічного показника по Донецькій області та м. Києву.

	Сума невиключеної заробітної плати				Структура боргу у %
	тис.грн.	у % до			
		суми заборгованості на		фонду оплати праці за вересень	
		1 вересня	1 січня		
Україна	1679188	103,7	141,3	7,9	100,0
Донецька	315232	98,5	119,6	12,3	18,8
м.Київ	181758	98,6	186,6	5,0	10,8
Луганська	170494	134,3	184,3	16,3	10,2
Харківська	147818	118,3	132,4	11,9	8,8
Львівська	88613	101,2	148,0	9,0	5,3
Дніпропетровська	85940	101,4	126,2	4,5	5,1
Автономна Республіка Крим	71290	105,7	128,4	9,6	4,2
Запорізька	65613	102,1	146,1	7,4	3,9
Сумська	61277	95,1	196,6	13,9	3,7
Кіровоградська	52232	103,4	150,9	15,5	3,1
Одеська	50401	102,7	111,5	5,3	3,0
Київська	47343	101,7	167,8	6,2	2,8
Житомирська	47221	107,0	135,9	11,7	2,8
Вінницька	35574	92,8	129,3	6,6	2,1
Полтавська	33069	96,7	140,3	4,8	2,0
Миколаївська	31458	101,3	131,9	6,6	1,9
Черкаська	29461	94,5	111,2	6,6	1,8
Чернігівська	28992	99,4	137,9	8,0	1,7
Хмельницька	23572	104,7	122,8	6,0	1,4
Волинська	22151	105,2	216,4	7,3	1,3
Херсонська	21862	75,1	105,7	6,7	1,3
Рівненська	18920	104,4	168,1	5,2	1,1
Тернопільська	14762	101,8	128,2	5,3	0,9
Закарпатська	12974	85,0	141,8	3,8	0,8
Івано-Франківська	9068	95,3	126,1	2,3	0,5
м.Севастополь	6360	111,8	157,9	4,3	0,4
Чернівецька	5733	106,0	106,5	2,5	0,3

Головне управління статистики
у Луганській області